

БІБЛІОГРАФІЧНА ЗАКЛАДКА

*Увага!
Нова, цікава та
корисна книга!*

Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні [Текст] : кол. моногр. / І. Албул, І. Карпич, О. Кірдан [та ін.] ; [рец.: Березівська Л. Д., Петренко О. Б., Шевчук О. М. ; наук. ред. Коляда Н. М.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Умань : Ямчинський О. В., 2022. – 332, [1] с.

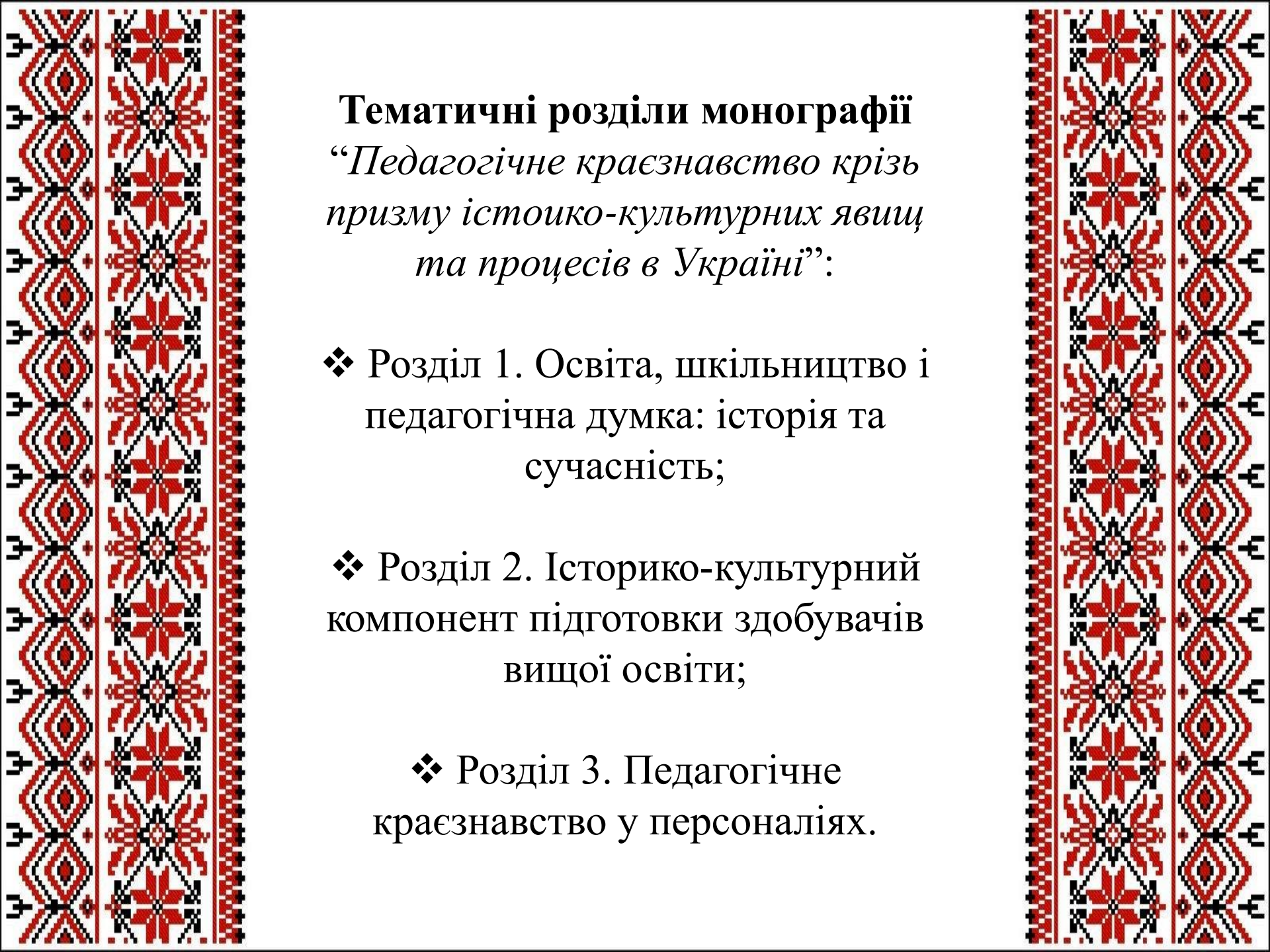

Коллективну монографію
“Педагогічне краєзнавство крізь
призму історико-культурних явищ
та процесів в Україні” підготовлено
в межах проєкту “Освіта,
шкільництво і педагогічна думка
Черкащини”, відповідно до плану
наукової діяльності Науково-
дослідного центру педагогічного
краєзнавства подвійного
підпорядкування НАПН України та
МОН України та держбюджетної
теми “Соціально-психологічна
реабілітація дітей та молоді з
особливими освітніми потребами
засобами інклюзивного
туризму”(р/н 0119U103978), яка
виконується в Уманському
державному педагогічному
університеті імені Павла Тичини.

Метою видання є оприлюднення результатів наукових досліджень та інформування громадськості про розвиток педагогічного краєзнавства крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні.

Наукове видання розраховане на широку аудиторію дослідників у галузі - педагогічної науки, соціальної роботи, міждисциплінарної проблеми педагогічного краєзнавства.

Тематичні розділи монографії
“Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні”:

- ❖ Розділ 1. Освіта, шкільництво і педагогічна думка: історія та сучасність;
- ❖ Розділ 2. Історико-культурний компонент підготовки здобувачів вищої освіти;
- ❖ Розділ 3. Педагогічне краєзнавство у персоналіях.

“Культурно-рекреаційно-туристична
 Черкащина:
 інклюзивно-соціальна 3D карта” – проєкт
 УДПУ імені Павла Тичини за підтримки
 Українського культурного фонду

На доказальному рівні проєкт відповідає основним цілям та пріоритетам, визначеним «Стратегією розвитку Черкаської області на період 2021-2027 років» [9] та «Програмою розвитку туризму в Черкаській області на 2021-2025 роки» [6] у напрямку створення та популяризації регіональних магнітів для туризму, а також розкриття внутрішнього культурного потенціалу регіону. У порівнянні із вже раніше створеним туристичним маршрутом «Золота підкова Черкащини» (Черкаси-Чигирин-Канів, маршрут «Золота підкова Черкащини» (Черкаси-Чигирин-Канів, маршрут Корсунь-Умань-Звенигородка-Кам'янка-Тальне) проєкт є сучасним, інклюзивним, поліфункціональним, цифровим і включає чотири ексклюзивних безбар'єрних туристичних маршрути (Тур 1. м. Умань; Тур 2. Монастирщице – Жалків – Звенигородка – Тальне; Тур 3. Корсунь-Шевченківський – Канів; Тур 4. Чигирин), які дозволяють розкрити унікальність історико-культурних та природних туристичних об'єктів за допомогою 3D технологій.

Студентські регіональні історико-педагогічні дослідження крізь призму освітянської діяльності

... в історичному українському селі була інтегрована лінія на висвітлення української історичності, на якій, власне, колись і трималося село. Кожен з публікуваних вмісту праць притримується до справи відновлення історичної справедливості, ґрунтовного висвітлення історичних подій в історії України, повсякчасно і незалежно забутих історичних імен, висвітлюючи тих, хто боровся за свободу і незалежність нашої держави. Іменим покличемо «Резервовані освітяни Черкащини», був укладений з метою створення поїзничих списків і короткою біографічною довідкою про понад 600 резервованих освітян Черкаської області (основною стало обласне видання документальної пам'ятки книги «Реабітовані історією») [8].

Повість «Двічі реабітовані» є результатом студентської науково-пошукової групи про репресії серед учителів історичного висвітлення освітніх процесів, красивих нарцисів, написаних свідком і учасником подій. Відомимом освіті Мазурником Миколаєм Павловичем [9].

«Як же у пошуках творчості людського духу і добра, – не втрачати цінності гориня, хоч вказ у руки косяка. Любий татар на власну спину в орак, уміючи нести, бо знає, що рідну Україну нападкам треба зберегти!» – так звертається до студентської молоді у вступній статті Микола Павлович.

122

... університету, в якому, для всіх, хто цікавиться історією національної освіти та педагогічними красиваствами. Одним із останніх наших багаторічних напрацювань є публікаційно-наукове альбом «Святиться учителів історії» про подорожжя освітян Тальнівщини, які працювали в закладах освіти впродовж останніх десятиліть [10].

150 освітянських подружжя.

За змістом книги, ми бачимо, що у розділах описані короткі довідки про освітні установи Тальнівщини та персоналій цих установ. Зрозуміло, що без ретельного вивчення творчих біографій педагогів регіону неможливо відтворити цілісну картину розвитку педагогічної думки краю. Тому у хронологічному порядку представлено замовачі Тальнівським районом відомої освіти, вчительські подружжя Тальнівської школи №1, №2, 3, Тальнівської санаторної школи-інтернату, Тальнівського економіко-математичного ліцею. Окремі розділи про Тальнівську ДЮСШ, районний методичний кабінет, осередок Профспілки Тальнівщини.

У книзі ми описали подружжя усіх 26 сіл Тальнівського району. На жаль, сумно констатувати той факт, що немає дітей, захарали свої двері школи у селах Гордашівці, Кобринової Гребі, Липовій, Заліському, Шаулісі, Романівці.

І може бути так, що не згадують про вчителів, які тут працювали. А є такі школи, де впродовж рока працювало багато подружжя пар, як ось: у Білашках – 7, у Вишнінолі – 13, у Майдані – 12, Зеленині – 10, Ледезному – 11, Мошуріві – 12, Тальніках – 9.

123

Прикладом завершеного дослідження «Історія рідної школи» здійсненого за такими напрямками є монографія «Школа і долі» авторів В. М. Полехіна, Л. М. Нестуріна [5].

У книзі висвітлено історію школи села Білашки Тальнівського району Черкаської області. У розділах подано короткі відомості про село, школу, учнів, учителів та випускників від минулого до сьогодні, залюблених у власну історію. Під обкладинкою книги, наче під дахом рідної школи, зібрано випускників різних поколінь – людей цікавих долі. Герой-фронтовик і капітан підводного човна, професор-хірург з талановитими руками і майстер добувати воду, заслужений лікар

України і автор винаходів у галузі харчової промисловості і ще багато непересічних особистостей, випускників однієї школи. Різні долі, але всі вони починались за партами в Білашківській школі.

Сподівасьмося, що книга викликала інтерес у вчителів та випускників Білашківської школи, а також усіх тих, кого цікавлять дослідження у галузі педагогічного красиваства.

Наступним прикладом дослідження педагогічної персоналій та історії освіти регіону є книга «Пам'яті Андрія Васильовича Царюка» [7]. Це видання адресовано усім, хто не байдужий до історії освіти рідного краю.

120

АКАДРИНА
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історичної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань
ORCID: 0000-0001-7036-3157
E-mail: abul1977@gmail.com

ПОСТАТЬ ВОЛОДИМИРА НАУМЕНКА (1852–1919)
У ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Володимир Павлович Науменко (1852–1919)

Сьогодні світ спостерігає за антигуманними злочинами рашистської імперії, що століттями вибудовувала потужну машину пропаганди. Український історико-культурний розвиток є невіддільним складником імперської політики, що просто-таки не може втриматися від зазіхань на історичну спадщину інших народів. Посягання росіяни на здобутки інших народів торкнулися фактично всіх сфер життя: історії державності, національних символів, відомих на весь світ письменників і художників, мистецтва, техніки та товарів, національної кухні.

Більше 100 років тому, ще на зламі XIX – XX століть, перед українцями вже стояло питання про те, чи існуватиме їхня батьківщина як окремий

Педагогічне краєзнавство у персоналіях

МАТРОС ОЛІГА
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань
ORCID: 0000-0001-6541-1941
E-mail: oljmatros@gmail.com

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІВАНА ЛУЧИЦЬКОГО
ЗАДЛЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ НА ЧЕРКАЩИНІ (1845-1918)

Іван Васильович Лучицький (1845-1918)
Інтернет джерело: <https://www.google.com/search>

У другій половині XIX ст. розвиток української культури відбувався в умовах імперського колонізаторського режиму, що панував того часу. Найтяжче доводилося народній освіті. Хоча преса 60-х рр. XIX ст. відзначала особливе тяжіння до грамоти, яке з'явилося в народі, але імперські правителі зовсім нехтували про те, щоб навчити бодай читати й писати кожну українську дитину. Початкових та середніх шкіл не вистачало навіть для тих, кому навчатися дозволяло матеріальне становище. Число початкових шкіл в Україні під владою Росії зросло протягом другої

половини XIX ст., із 13 тисяч до 17 тисяч, однак і після цього понад дві третини дітей не переступили поріг школи. Було запроваджено ганебний Валуєвський циркуляр (1863) та Емський указ (1876), які чітко визначили

ПІДВАЛЬНА ПАВЛА
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань
ORCID: 0000-0002-4972-4232
E-mail: pidvalna_u@meta.ua

ОЛЕКСІЙ АНДРІЄВСЬКИЙ:
ПЕДАГОГІЧНА ТА НАУКОВО-ПРОСВІТНИЦЬКА СПАДЩИНА
(1845-1902 P.)

Олександр Андрійович Андрійовський

Олексій Андрійовський увійшов в історію нашої держави як талановитий педагог, як активний громадський діяч, просвітник, який чутиливо прислухався до бита громадського пульсу» і швидко з усією силою «влюбив» у до дітей і людини взагалі» відгукувався на всілякі зміни.

Олексій Олександрович Андрійовський народився 7 квітня 1845 року в місті Каневі Київської губернії (нині Черкаська область) у сім'ї вчителя повітового дворянського училища, якого глибоко поважали і учні, батьки, і колеги-вчителі [7, с. 42]. Свої дитячі роки він провів у рідному місті, що розкинулося на зеленім кручах понад Дніпром. Під впливом цього мальовничого краєвиду в серці дитини зародилася любов до рідного краю,

Дякую за увагу!

